

Türkiye - Bulgaristan Ticaret Anlaşmasına merbut (A) lâhikasında derpiş olunan takas müddetinin altı aydan bir seneye iblâğı hakkında yapılan anlaşmanın tasdikına dair kanun lâyihası ve Hariciye ve iktisat encümenleri mazbataları (I/500)

T. C.

Başvekâlet

Kararlar dairesi müdürlüğü

Sayı : 6/4716

16 - X - 1940

Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

Türkiye ile Bulgaristan arasında mevcut 27 mayıs 1935 tarihli Ticaret Anlaşmasına merbut «A» lâhikasında derpiş olunan takas müddetinin 6 aydan 1 seneye iblâğı hakkında yapılan anlaşmanın tasdiki hakkında Hariciye vekillîğince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetince 24 - IX - 1940 tarihinde Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâyihası esbabı mucibesile birlikte sunulmuştur.

Başvekil

Dr. R. Saydam

Esbabı mucibe lâyihası

Türkiye ile Bulgaristan arasında mevcut 27 mayıs 1935 tarihli Ticaret anlaşmasına merbut (A) lâhikası hükümlerine göre iki memleket arasındaki takas muameleleri salâhiyettar makamların önceden mutabakatları ile verilecek bir müsaadeye tâbi tutulmaktadır. Aynı anlaşma bu müsaadeleri 6 aylık bir müddetle mukayyet bulundurmaktadır.

Takas işleri hakkında bu gün tatbik olunan umumî rejim bu kabül muamelelerin intacı için bir senelik bir müddet derpiş etmekte ve bu müddetin, icaba göre, daha ziyade temdidi inkâmı da mevcut bulunmaktadır. Halbuki, yukarıda arzolunduğu veçhile, Bulgaristan ile aramızda mevcut anlaşmada bu müddet 6 ay olarak tesbit kılınmış bulunduğu için mübadele'ler mürkülâtle karşılaşmakta ve bu hal ise hassatan tacirlerimizin mütemadi şikâyetlerini davet etmekte idi.

İki memleket arasındaki mübadelâtın kolaylıkla cereyanını temin maksadile Bulgaristan ile aramızda mevcut Ticaret anlaşmasındaki takas müddetine ait hükmün de, umumî rejimimizde derpiş edildiği şekilde, bir seneye çıkarılması düşünülmüş ve bu husus Sofya Elçiliğimiz ile Bulgaristan Hariciye Nezareti arasında nota teatisi suretile temin edilmiştir.

Bulgaristan ile ticarî mübadelelerin daha kolaylıkla ve müsait şartlar içinde cereyanını temin için yapılan bu Anlaşma menfaatlerimize uygun olmakla tasdik ve kabulü Büyük Millet Meclisinin yüksek tasvibine arz olunur.

Hariciye encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Hariciye encümeni

Esas No. 1/500

Karar No. 28

24 - III - 1941

Yüksek Reisliğe

Türkiye ile Bulgaristan arasında mevcut 27 Mayıs 1935 tarihli Ticaret anlaşmasına merbut (A) lâhikasında derpiş olunan takas müddetinin 6 aydan 1 seneye iblâğı hakkında Hariciye vekilligince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetince 24 - IX - 1940 tarihinde Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâyihası encümenimize havale buyurulmuş olmakla Hariciye vekilligi mümessilinin hazır bulunduğu içtimada tetkik ve müzakere olunmuştur.

Mucip sebepler lâyihasında dermeyan olunan mütalealara ve verilen izahata nazaran kanun lâyihasının derpiş ettiği anlaşma memleketimizin menfaatine uygundur.

Aynen kabul edilen kanun lâyihası havalesi veçhile İktisat encümenine tevdi buyurulmak üzere Yüksek Reisliğe sunulmuştur.

Hariciye E. Reisi	M. M.	Kâtip
Konya	İstanbul	Tokad
M. Göker	A. Ş. Esmer	N. Poroy
Ankara	Antalya	Diyarbakır
F. R. Atay	Dr. Cemal Tunca	Dr. İ. Tali Öngören
Diyarbakır	Elâzığ	Gümüşane
Zeki M. Alsan	F. A. Aykaç	Edib S. Tör
Manisa	Seyhan	
Hikmet Bayur	Naci Eldeniz	

İktisat encümeni mazbatası

T. B. M. M.

İktisat encümeni

Esas No. 1/500

Karar No. 38

16 - IV - 1941

Yüksek Reisliğe

Türkiye ile Bulgaristan arasında mevcut 27 Mayıs 1935 tarihli Ticaret anlaşmasına merbut (A) lâhikasında derpiş olunan takas müddetinin altı aydan bir seneye iblâğı hakkında yapılan anlaşmanın tasdiki hakkında Hariciye vekâleti tarafından hazırlanıp İcra Vekilleri Heyetince 24 - IX - 1940 tarihinde Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâyihası esbabı mucibesi ve Hariciye encümeni mazbatasile birlikte encümenimize havale buyurulmuş olmakla Ticaret ve Hariciye vekâletleri mümessilleri hazır buldukları halde tetkik ve mütalea olundu.

Mucip sebepler lâyihasında serdoluşan mütalealara ve verilen izahlara göre yapılan anlaşma memleketimizin menfaatlerine uygun görüldüğünden kanun lâyihasının aynen kabulü en-

cümenimize muvafık bulunmuştur.

Umumî Heyetin tasvibine arz edilmek üzere Yüksek Reisliğe sunulur.

İktisat En. Rs.	M. M.	Kâ.
Giresun	Rize	Bilecik
İ. Sabuncu	F. Sirmen	K. Gülek
Afyon K.	Afyon K.	Ankara
Berç Türker	H. Erkan	M. Eriş
Ankara	Edirne	Eskişehir
A. Ulus	T. Göksel	E. Sazak
Gaziantep	Erzincan	İzmir
N. Pazarbaşı	S. Başotaç	B. Arıman
Kars	Kastamonu	Konya
K. Arıklı	M. C. Bayar	H. Dikmen
Niğde	Zonguldak	
Dr. R. F. Talay	N. Bozma	

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Türkiye ile Bulgaristan arasında mevcut 27 Mayıs 1935 tarihli Ticaret anlaşmasına merbut « A » lâhikasında derpiş olunan takas müddetinin 6 aydan 1 seneye iblâğı hakkında yapılan Anlaşmanın tasdikına dair kanun lâyihası

MADDE 1 — Türkiye ile Bulgaristan arasında Mayıs 1935 tarihli Ticaret anlaşmasına merbut « A » lâhikasında derpiş olunan takas müddetinin 6 aydan 1 seneye iblâğı hakkında Bulgaristan Hükümeti ile yapılan anlaşma kabul ve tasdik edilmiştir.

MADDE 2 — Bu kanun neşri tarihinden müteberdir.

MADDE 3 — Bu kanunun icrasına İcra Ve-

killeri Heyeti memurdur.

24 - IX - 1940

Bş. V.	Ad. V.	M. M. V.
Dr. R. Saydam	Fethi Okyar	S. Arıkan
Da. V.	Ha. V.	Mal. V.
Fayık Öztürk	Ş. Saracoğlu	F. Ağralı
Mf. V.	Na. V.	İk. V.
Yücel	A. F. Cebesoy	H. Çakır
S. İ. M. V.	G. İ. V.	Zr. V.
Dr. H. Alataş	R. Karadeniz	Muhlis Erkmen
Mü. V.	Ti. V.	
A. Çetinkaya	N. Topcoğlu	

T. C.

Sofya Elçiliği

751/127

Şifahî tahrir

Türkiye Elçiliği aşağıdaki hususu Hariciye ve Mezahip Nazareti Kraliyesinin ittilama arz ile şeref kesbeyler :

Türkiye ile Bulgaristan arasındaki 27 Mayıs 1935 tarihli Ticaret Anlaşmasına merbut «A» lâhikası hükümlerine göre takas muamelelerine iki memleket salâhiyetkar makamları önceden mutabık kalarak müsaade etmelidirler ve müsaadeler ancak altı ay için müteberdir.

Diğer Ticaret Anlaşmalarında da mevcut bulunan bu müddet, tatbikatın tebarüz ettirildiği vehile, kâfi gelmemekte ve müşkilât ihdasından halî kalmamakta idi. Türkiye Hükümeti umumî takas rejimini tanzim için ittihaz eylediği kararlarla bu müddeti bir seneye çıkarmıştır ve hatta daha ziyade temdit olunabileceği bazı ahval de derpiş edilmiştir. Bununla beraber, yukarıda bahis mevzuu edilen «A» lâhikası hükümleri meriyette kalmakta devam etmekte ve iki memleket arasındaki ticarî münasebetlere hailer ihdas ile alâkadarların şikâyetlerini davet eylemektedir.

Mevcut Ticaret anlaşmasını bugünkü iktisadî şartlara intibak ettirmek için ileride yapılacak müzakereler sırasında bahis mevzuu edilen noktanın dikkat nazarına alınarak - müteakıl ticarî menafiin istilzam ettirdiği şekilde - tadil olunacağı şüphesizdir. Ancak, düşünülen tadilâtın tesbit ve meriyete vazına kadar uzun bir müddetin geçeceğini gözönüne almak lâzımdır.

Hariciye ve Mezahip Nazareti Kraliyesine
Sofya

Bu itibarla, Türkiye Elçiliği, iki memleket tacirlerini daha fazla mutazarrır etmemek üzere, «A» lâhikasının hususî takas muamelelerinin icrasına müteallik hükümlerinin ilgası ve yahut orada derpiş edilen müddetin bir seneye iblâğı için alâkadar devair nezdinde tavassutta bulunmasını Ne-

zaretî Kraliyeden rica eyler.

Elçilik, arzu edilen tadile müteallik notaların yakında teati edilebilmesi için, Hariciye Nezaretinin cevabını biran evvel bildireceğini ümit eyler.

Elçilik, Nezaret Kraliyeye en derin hürmetlerini teyit için bu vesileden istifade eyler.

Sofya, 31 temmuz 1940

Hariciye ve Mezahip Nezaretî

No. 17837/41/11

Sofya, 10 ağustos 1940

Şifahî takrir

İki memleket arasındaki hususî takas muamelelerini kolaylaştırmak isteyen Bulgar Hükûmetinin 27 mayıs 1935 tarihli Türkiye - Bulgaristan Ticaret Anlaşmasına merbut «A» lâhikasında derpiş edilen 6 aylık müddetin 1 seneye iblâğına muvafakat eylediğini Hariciye Nezaretî Kraliyesi, 31 temmuz 1940 tarih ve 751/127 sayılı notaya cevaben, Türkiye Elçiliğinin irtılama arz ile şeref kesbeyler.

Bu hususun teyidine intizaren Nezaretî Kraliyeye Elçiliğe derin hürmetlerini teyit eyler.

Türkiye Cümhuriyeti Elçiliğine

Sofya

Sofya Elçiliği

847/152

Şifahî takrir

27 mayıs 1935 tarihli Türkiye - Bulgaristan Ticaret Anlaşmasına merbut «A» lâhikasında derpiş edilen 6 aylık müddetin 1 seneye iblâğına Türkiye Hükûmetinin muvafakat eylediğini Türkiye Elçiliği, 10 ağustos 1940 tarih ve 17833/41/11 sayılı şifahî takrime cevaben, Hariciye ve Mezahip Nezaretine teyit ile şeref kesbeyler.

Cümhuriyet Elçiliği Nezaretî Kraliyeye en derin hürmetlerini teedit için bu vesileden istifade eyler.

Sofia, 2 eylül 1940

Hariciye ve Mezahip Nezaretî Kraliyesine

Sofya